

STATISTIKA

nehodovosti na pozemních komunikacích v ČR

za rok 2009 (leden až prosinec).

Rok 2009		rozdíl – rok 2008	
POČET NEHOD	74.815	snížení o	85.561 nehod = 53,4 %
USMRCENO	832	snížení o	160 osob = 16,1 %
TĚŽCE ZRANĚNO	3.536	snížení o	273 osob = 7,2 %
LEHCE ZRANĚNO	23.777	snížení o	999 osob = 4,0 %
HMOTNÁ ŠKOD (odhad)	4 981,09 mil.Kč	snížení o	2 760,4 mil. Kč = 21,1 %

Od roku 1990 byl rok 2009:

- v počtu nehod **nejnižší** (nejvíce nehod bylo v roce 1999 = 225.690 nehod)
- v počtu usmrcených **nejnižší** (nejvíce v roce 1994 = 1.473 osob)
- v počtu těžce zraněných **nejnižší** (nejvíce bylo v roce 1997 = 6.632 osob),
- v počtu lehce zraněných **třetí nejnižší** (nejvíce bylo v roce 1996 = 31.296 osob, nejméně v roce 1991 = 22.806 osob)

Počty usmrcených v jednotlivých čtvrtletích roku 2009 a porovnání s rokem 2008:

	Rok 2009	Rok 2008	Rozdíl	Rozdíl v %
I.čtvrtletí	176	192	méně o 16	- 8,3 %
II.čtvrtletí	204	252	méně o 48	- 19,0 %
III.čtvrtletí	222	279	méně o 57	- 20,4 %
IV.čtvrtletí	130	269	méně o 39	- 14,5 %
celkem	832	992	méně o 160	- 16,1 %

Nehody a jejich následky za posledních 10 let

Rok	Počet nehod	Usmrceno	Těžce zraněno	Lehce zraněno
2000	211.516	1.336	5.525	27.063
2001	185.664	1.219	5.493	28.297
2002	190.718	1.314	5.492	29.013
2003	195.851	1.319	5.253	30.312
2004	196.484	1.215	4.878	29.543
2005	199.262	1.127	4.396	27.974
2006	187.965	956	3.990	24.231
2007	182.736	1.123	3.960	25.382
2008	160.376	992	3.809	24.776
2009	74.815	832	3.536	23.777

V roce 2009 šetřila Policie ČR v průměru každých 7 minut dopravní nehodu, každých 22 minut byl při nehodě lehce zraněn člověk a každé 2,5 hodiny těžce. V průměru každých 10,5 hodiny zemřel při nehodě člověk.

Přehled viníků a zavinění nehod:

Viník, zavinění nehody Rok 2009.	Počet nehod	Rozdíl nehod	Rozdíl v %	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcen.	Rozdíl v %
Řidičem motor. vozidla	67.222	-80.116	- 54,4 %	755	- 158	- 17,3 %
Řidičem nemotor. vozidla	1.988	- 109	- 5,2 %	39	0	0,0 %
z toho dětmi	241	- 38	- 13,6 %	0	0	
Chodcem	1.304	- 173	- 11,7 %	32	- 5	- 13,5 %
z toho dětmi	454	- 58	- 11,3 %	0	- 3	- 100,0 %
Jiným účastníkem	116	- 96	- 45,3 %	0	0	
Závadou komunikace	307	- 20	- 6,1 %	0	0	
Technickou závadou voz.	454	- 433	- 48,8 %	5	+ 5	
Lesní, domácí zvířít	3.076	- 4.423	- 59,0 %	0	- 2	- 100,0 %
Jiné zavinění	348	- 191	- 35,4 %	1	0	0,0 %

Z celkového počtu nehod bylo **10.478 nehod** (téměř 16 %), **kdy viník z místa nehody ujel**. Při těchto nehodách bylo **14 osob usmrceno** a dalších **871 osob bylo zraněno**. Počet těchto nehod je nižší o 5.203 nehod, počet usmrcených je o 8 osob nižší a počet zraněných je stejný jako v roce 2008.

Hlavní příčiny nehod řidičů motorových vozidel:

Hlavní příčina nehody: rok 2009	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %	Rozdíl usmrcených
Nepřiměřená rychlost	15.348	22,8	368	48,7	snížení o 64
Nesprávné předjíždění	1.654	2,5	31	4,1	snížení o 38
Nedání přednosti	12.241	18,2	104	13,8	snížení o 33
Nesprávný způsob jízdy	37.977	56,5	252	33,4	snížení o 23

Počet nehod byl nižší u všech hlavních příčin, největší snížení je u nesprávného způsobu jízdy a to o téměř 60 %.

Z důvodů technické závady vozidla bylo v roce 2009 zaviněno **454 nehod**. Při těchto nehodách bylo 5 osob usmrceno a dalších 119 osob zraněno. Nejčastější příčinou bylo nesprávné uložení a zajištění nákladu u 94 nehod, jiná technická závada (např. otevření přední kapoty, upadnutí výfuku, rozbití čelního skla, otevření bočnice apod.) u 89 nehod, defekt pneumatiky s náhlým únikem vzduchu u 72 nehod a závada provozních brzd byla příčinou 42 nehod.

Řidiči s cizí státní příslušností zavinili na území ČR 4.648 nehod (6,9 %). Při těchto nehodách přišlo o život 64 osob a dalších 1.482 osob bylo zraněno. V porovnání s rokem 2008 je počet těchto nehod o 6.008 nižší, počet usmrcených byl nižší o 15 osob a zraněných bylo rovněž méně o 321 osob.

Nejvíce těchto nehod zavinili slovenští řidiči s počtem 1.093 nehod a s 15 usmrcenými osobami (o 18 méně než v roce 2008), ukrajinští řidiči zavinili 610 nehod, při nichž bylo 11 osob usmrceno (o 5 osob více), němečtí řidiči zavinili 567 nehod a 9 osob při nich bylo usmrceno, polští řidiči zavinili 584 nehod a bylo při nich usmrceno 8 osob (o 4 osoby méně, než v roce 2008) apod.

Řidiči motorových vozidel zavinili nejvíce nehod z důvodu:

➤ nevěnování se plně řízení vozidla	11.888 nehod
➤ nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	7.683 nehod
➤ nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	6.198 nehod
➤ nesprávné otáčení nebo couvání	5.348 nehod
➤ nepřizpůsobení rychlosti dopr.techn.stavu vozovky	4.454 nehod
➤ jiný druh nesprávné jízdy	4.342 nehod
➤ nezvládnutí řízení vozidla	3.854 nehod
➤ nedání přednosti v jízdě upr. dopr. zn.“Dej přednost v jízdě!“	3.809 nehod
➤ vjetí do protisměru	2.592 nehod
➤ vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	1.827 nehod

Počet usmrcených byl nejvyšší u nehod zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu:

➤ nepřizpůsobení rychlosti dopr.technickému stavu vozovky	144 osob
➤ řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	91 osob
➤ nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	90 osob
➤ vjetí do protisměru	88 osob
➤ nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	59 osob
➤ nezvládnutí řízení vozidla	33 osob
➤ nedání přednosti upr.dopr.zn.“Dej přednost v jízdě!“	31 osob
➤ jiný druh nepřiměřené rychlosti	26 osob
➤ jiné nedání přednosti	18 osob
➤ nedání přednosti chodci na vyznačeném přechodu	17 osob

Více usmrcených osob bylo u nehod zaviněných z důvodu:

➤ vjetí do protisměru	o 13 osob
➤ nedání přednosti	o 5 osob
➤ kolize s předjížděným vozidlem při předjíždění	o 4 osoby
➤ nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	o 4 osoby
➤ nedání přednosti při vjíždění na silnici	o 3 osoby
➤ defekt pneu způsobený průrazem	o 2 osoby atd.

Chodci zavinili celkem 1.304 nehod, z toho nejvíce zavinili muži a to 507 nehod tj. 38,9 % z celkového počtu, (o 81 nehod méně) děti zavinily 451 nehod tj. 34,6%, (o 51 nehod méně), ženy 296 nehod tj. 22,7%, (o 13 nehod méně), a zbytek připadá na skupiny chodců. Při těchto nehodách **zahynulo 32 osob** (tj. o 5 osob méně, než v roce 2008).

Nejtragičtější příčinou nehod chodců v roce 2009 bylo neopatrné a náhlé vstoupení do vozovky z chodníku nebo krajnice se 604 nehodami a zahynulo při nich 16 chodců. Dalších 6 chodců zahynulo z důvodu nesprávného vyhodnocení dopravní situace, 4 chodci z důvodu špatného odhadu vzdálenosti vozidla a jeho rychlosti.

Pod vlivem alkoholu bylo v době nehody 203 chodců (viníků), tj. 15,6 %, tedy téměř každý šestý chodec- viník nehody.

Při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu **neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky** („nedání přednosti chodci“), **přecházejícímu po vyznačeném přechodu**, **zahynulo** v roce 2009 **16 chodců** (o 6 chodců méně, než v roce 2008), **219 chodců bylo těžce zraněno** (méně o 16 osob) a **734 chodců bylo zraněno lehce** (více o 7 osob) a to **při 949 nehodách** (méně o 10 nehod), pouze 35 chodců bylo nezraněno.

Pod vlivem alkoholu bylo zaviněno **5.725** nehod (8,1 % z celkového počtu nehod) při nichž bylo **123 osob usmrceno a 2.658 osob bylo zraněno**.

Oproti roku 2008 je počet těchto nehod nižší o 1.527, (tj. o 21,1 %), počet usmrčených je **vyšší o 43 osob** (tj. o 53,8 %), a počet zraněných je nižší o 314 osob, (tj. o 7,5 %).

Na tyto nehody připadá 14,9 % z celkového počtu silničních obětí a v průměru téměř každá šestá osoba byla usmrcena při nehodě pod vlivem alkoholu. Počet usmrčených při těchto nehodách je **nejvyšší** za posledních 6 let, ale podíl následků těchto nehod na celkovém počtu silničních obětí (tj. 14,9 %) je nejvyšší za posledních 15 let.

Z celkového počtu 5.725 těchto nehod připadá na řidiče osobních automobilů 4.462 nehod (méně o 1.409 nehod), na řidiče nákladních automobilů 343 nehod (o 169 nehod méně), na cyklisty 522 nehod (o 87 nehod více), na chodce 203 nehod, na řidiče motocyklů 115 nehod (o 7 nehod více), na řidiče traktorů 12 nehod (o 3 nehody méně), na řidiče malých motocyklů 17 nehod (o 13 nehod méně), atd.

Nehody řidičů nákladních automobilů:

Nákladní automobily 2009 - hmotnostní třída	Počet nehod	Usmrceno	Rozdíl usmrčených
do 3,5 tuny	4.603	53	snížení o 1
3,6 až 7,5 tun	952	7	snížení o 5
7,6 až 11,9 tun	1.040	14	zvýšení o 4
nad 12 tun	3.022	30	snížení o 4
nezjištěno	166	4	zvýšení o 4
celkem	9.783	108	snížení o 2
z toho NA nad 3,5 t	5.014	51	snížení o 5

Závažnost nehod podle druhů vozidel (počet usmrcených osob na 1.000 nehod)

Druh vozidla	Závažnost nehod - 2009
malý motocykl	13
motocykl	38
osobní automobil	13
nákladní automobil	11
autobus	14
traktor	18
jízdní kolo	20

U nehod zaviněných chodci, má tento ukazatel hodnotu 25.

Místa nehod:

Místo nehody rok 2009	Počet nehod	Počet usmrcených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	52.421	295	1.854	13.452	2 770,60
Index rok 2008=100%	45,2	75,1	93,2	96,3	60,1
MIMO OBEC	22.394	537	1.682	10.325	2 210,48
Index rok 2008=100%	50,4	89,6	92,5	95,5	70,5
z toho DÁLNIČE	2.008	24	70	496	341,92
Index rok 2008=100%	44,8	82,8	82,4	88,3	69,2

V obci je nižší – počet nehod o 63.537, počet usmrcených o 98 osob, počet těžce zraněných o 136 osob, počet lehce zraněných o 518 osob a odhad hmotných škod o 1 836,29 mil. Kč;

Mimo obec

je nižší – počet nehod o 22.024, počet usmrcených o 62 osob, počet těžce zraněných o 137 osob, počet lehce zraněných o 481 osob a odhad hmotných škod o 924,1 mil. Kč;

Na dálnici je nižší - počet nehod o 2.476, počet usmrcených o 5 osob, počet těžce zraněných o 15 osob, počet lehce zraněných o 66 osob a odhad hmotných škod o 152,5 mil. Kč.

Počet usmrcených osob v obci a mimo obec za posledních 10 let:

rok	usmrcených osob v obci	usmrcených osob mimo obec
2000	520	816
2001	455	764
2002	501	813
2003	486	833
2004	438	777
2005	425	702
2006	366	590

2007	382	741
2008	393	599
2009	295	537

Při nehodách končící srážkou s chodcem bylo v roce 2009 **usmrceno celkem 151 chodců**, z toho 99 chodců (65,6%) při nočních nehodách, v porovnání s předchozím rokem zahynulo o 23 chodců méně, při denních nehodách pak 52 chodců.

Mimo obec bylo usmrceno 47 chodců (o 14 osob méně), z toho 37 chodců při nehodách v noční době (**téměř 79 % !!!**) převážně na silnicích I.třídy (19 osob), II. třídy (9 osob), na dálnicích 5 osob (zejména při opravě vozidla) a na silnicích III.třídy 3 osoby.

Počet usmrcených chodců podle druhu komunikace:

Druh komunikace -2009	Počet usmrcených	z toho v noční době	tj. % v noci
Dálnice	5	5	100,0
Silnice I.třídy	58	41	70,7
Silnice II.třídy	23	18	78,3
Silnice III.třídy	17	11	64,7
Komunikace sledované	26	13	50,0
Komunikace místní	17	8	47,1
Účelová komunikace	5	3	60,0
Celkem	151	99	65,6

Nehody a usmrcení podle druhu komunikace:

Druh komunikace rok 2009	Počet nehod	Rozdíl	Počet usmrc.	Rozdíl
Dálnice	2.008	snížení o 2.476	24	snížení o 5
Silnice I.třídy	13.120	snížení o 15.678	325	snížení o 43
Silnice II.třídy	11.449	snížení o 13.078	199	snížení o 61
Silnice III.třídy	9.884	snížení o 8.230	150	snížení o 24
Komunikace sledovaná	12.651	snížení o 16.536	62	snížení o 11
Komunikace místní	22.492	snížení o 24.569	59	snížení o 19
Účelová komunikace	3.211	snížení o 4.994	13	zvýšení o 3

Nehody a počty usmrcených podle dnů v týdnu:

Den v týdnu rok 2009.	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených
Pondělí	11.532	méně o 14.348	109	méně o 24
Úterý	10.930	méně o 13.155	107	méně o 20
Středa	11.147	méně o 14.405	101	méně o 29
Čtvrtek	11.422	méně o 12.724	114	méně o 23
Pátek	12.446	méně o 15.680	126	méně o 16
Sobota	9.313	méně o 8.578	158	méně o 12

Neděle	8.025	méně o 6.671	117	méně o 36
--------	--------------	--------------	------------	-----------

Z celkového počtu **832 usmrcených osob** bylo:

- 320 řidičů osobních automobilů
- 157 chodců
- 148 spolujezdců v osobním automobilu
- 76 řidičů motocyklů
- 72 cyklistů
- 28 řidičů nákladních automobilů
- 14 spolujezdců v nákladních automobilech
- 5 řidičů malých motocyklů
- 4 spolujezdců na motocyklech
- 3 řidiči mopedů
- 2 řidiči autobusů
- 1 řidič pojízdného pracovního stroje
- 1 cestující v autobuse
- 1 traktorista

Usmrcení podle věku:

Věk:	počet usmrcených:
18 - 20	40
21 - 24	88
25 - 34	166
35 - 44	155
45 - 54	119
55 - 64	97
nad 64	141

Z celkového počtu **832 usmrcených** osob při nehodách v silničním provozu bylo **14 dětí** (o 3 usmrcené děti méně než v roce 2008). Z toho bylo:

- **5 dětí – chodců** (o 2 děti méně)
- **8 dětí - spolujezdců v osobních automobilech** (o 1 dítě více než v roce 2008),
- **1 dítě – cyklista** (o 1 dítě méně než v roce 2008)

V porovnání s rokem 2007 byl **vyšší** počet usmrcených v kategorii:

- spolujezdec v nákladním automobilu o 10 osob
- řidič autobusu o 2 osoby
- cestující v autobusu o 1 osobu
- traktorista o 1 osobu
- řidič mopedu o 1 osobu

Méně usmrcených pak bylo v kategorii:

➤ chodec	o 53 osob
➤ spolujezdec v osobním automobilu	o 33 osob
➤ řidič osobního automobilu	o 40 osob
➤ řidič motocyklu	o 25 osob
➤ řidič nákladního automobilu	o 10 osob
➤ cyklista	o 5 osob
➤ řidič malého motocyklu	o 3 osoby
➤ spolujezdec na motocyklu	o 3 osoby
➤ řidič pojízdného pracovního stroje	o 1 osobu
➤ vozka	o 1 osobu
➤ strojvedoucí vlaku	o 1 osobu atd.

Závěr:

Po neúspěšném roce 2007 nastalo významné zlepšení a podobně jako v roce 2008 i v roce 2009 registrujeme významný pokles počtu usmrcených osob, který je za posledních 20 let třetí největší (po roce 1998, kdy snížení představovalo 207 osob a po roce 2006, kdy snížení bylo o 171 osob).

Za posledních 49 let bylo méně usmrcených jen čtyřikrát – v roce 1984 = 786 osob, v roce 1986 = 768 osob, v roce 1987 = 766 osob a v roce 1988 = 810 osob.

Velmi nepříznivý vývoj byl u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu, kde počet usmrcených osob byl téměř o 54 % vyšší, než v roce 2008 a počet usmrcených při těchto nehodách je nejvyšší za posledních šest let, ale podíl následků těchto nehod na celkovém počtu silničních obětí (tj. 14,9 % v loňském roce) je nejvyšší za posledních 15 let.

Příznivou bilanci zcela jistě ovlivnila i rozsáhlá, kontinuální medializace problematiky tragických následků nehod, podporovaná Policejním prezidiem.

Pozn.: Počty usmrcených a zraněných osob odpovídají stavu zjištěnému do 24 hodin po nehodě.

Zdroj: zpracováno podle statistiky Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR-20.ledna 2010.(pro www.autoklub.cz zpracoval V. Vegrícht)